

11.01.2015

הגנת הצומח במלון אביב במבנה ושטח פתוח בערבה וכיכר סדום 2014 - 2015

חשוב!

1. בגידול אשר תוצרתו מיועדת ליצוא משתמשים בתכשירים המותרים על פי דרישות חברת היצוא.
2. שימו לב! לא כל תכשיר המותר בארץ מותר גם ליצוא.
3. לאחר ריסוס יש להקפיד על ימי המתנה לפני קטיף כפי שמצוין בתווית (לשוק המקומי) או ברשימות תכשירי הדברה ליצוא (לפי רשימת היצואן).
4. לפני הטיפול יש לקרוא את התווית שעל אריזת התכשיר ולפעול בהתאם.
5. פעילות הדבורים חיונית להאבקה יעילה, לכן חשוב לטפל בהתאם להנחיות יצרן הדבורים.
6. אין לרסס צמחים הנמצאים בעקה כמו צימאון, ריסוסי הורמון וכדומה.
7. אין להשאיר תכשיר הדברה במים אפילו למספר שעות בודדות, אלא אם מצוין בתווית אחרת.
7. יש לטפל לחילופין בתכשירי ההדברה מסוגים שונים למניעת היוצרות עמידות של הפגעים השונים.

מזיקים

זבובי מנהרות - מנהרנים

בערבה מופיעים 2 מינים של מנהרנים העלולים לגרום להתייבשות העלים על ידי יצירת מנהרות בתוכם. למנהרן החממות רימה צהובה ומנהרות מפותלות בצד העליון של העלה. למנהרן העורקים רימה בצבע קרם ומנהרות לאורך העורקים בצד התחתון של העלה. **הדברה:** תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו), אמפליגו, טריגארד/טופגארד/טרופר, ספרטה סופר, טרייסר אולטרה, אויסקט, מילבנוק. כל התכשירים יעילים בהדברת שני המינים של המנהרנים. מומלץ לטפל עם תחילת הופעתם כדי לא לאבד שליטה בהדברה.

כנימות עלה

מדכאות צימוח, מפרישות טל- דבש דביק על העלים עליו מתפתחות פטריות הפייחת. כנימות עלה מעבירות מספר וירוסים. **הדברה:** תכשירי אימידקלופריד (קונפידור ודומיו), אקטרה, טיפיקי, מלתיון, פירימור, מרשל, נקר, זהר LQ 215, נימפר, צס, קרבולן, תותח.

בקב באגר שה'א:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

סבטלנה דוברינין : טל' 050-6241632
חוות גילת 85820 . טל' 08 - 9920982 - פקס 08 - 9920970

כנימת עש הטבק

מוצצת את תוכן העלים ומיבשת אותם, מפרישה טל דבש. כנימת עש הטבק מעבירה מספר וירוסים וביניהם: **וירוס המוזאיקה של הקרא**, **וירוס הצהבת העלים של הדלועיים**, **וירוס התקפלות העלים של הקישוא**, **וירוס הכלורוזה של האבטיח**.

הדברה: בוגרים זחלים – מוספילן/מפיסטו (ידבירו גם כנימות עלה), אקטרה (יעילותו נמוכה), דסיס, קליפסו/ביסקיה (ידבירו גם כנימות עלה), איפון. תכשירי סיפרימיטרין (סימבוש ודומיו) בשדות גלויים בלבד. תכשירי אימידקלופריד (קונפידור ודומיו) כטיפול ראשון, נא לשים לב למועד הכנסת הדבורים לשטח.
בוגרים בלבד: אוויסקט, סמש.

זחלים בלבד: אוברון, טייגר/טריגון, אפלורד, LQ215

אקרית אדומה וצהובה

יכולה לגרום ליבוש עלוות הצמחים על ידי מציצת תוכן העלים.
הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו) בשילוב עם שמן אולטרפיין (ירידה ביעילות), אקרמיט, אקסמיט, אקרין, בוטרקס, דיפנדר, מיטיון משולב, מיטק, מילבנק, ספיידר ואפולו (להדברת דרגות צעירות בלבד), נימגארד, סמבה, סמש, פלורמיט/פרדיסו. שמן EOS. אקרית - בשדה גלוי בלבד ושבוע לאחר הסרת היריעות.

אקרית העיוותים

עלולה לגרום לנזק בחממות במלון בצורת עיוותים, יבוש ועצירת קודקודי צמיחה.
הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו), תכשירי גופרית.

תריפס קליפורני/תריפס הטבק

בדרך כלל לא מהווה בעיה, אך בכמות גדולה הנזק מתבטא בייבוש עלים ועצירת צימוח.
הדברה: טרייסר אולטרה (ידביר גם מנהרנים), מלתיון, מרשל (מדביר גם כנימות עלה), קרבולן. תכשירי סיפרימיטרין (סימבוש ודומיו) בשדות גלויים בלבד.

זחלי עשי לילה

לפיגמה הליוטיס, פלוסיה. בדרך כלל אינם מהווים בעיה. הנזק העיקרי הוא בגירוד קליפת הפרי.
הדברה: הליוטיס – אוונט, אטלס/טלסטאר, דסיס. לפיגמה – אוונט, אטלס/טלסטאר. פלוסיה – אוונט, דסיס, מוליט/שונית. פרודניה – דסיס, לאנט, מוסטנג, סמש.

זבוב הדלועיים

נקבה מטילה ביצים אל תוך החנטים הצעירים. המזיק יכול לגרום לנזקים כלכליים כבדים עד. מומלץ לרסס את השדה כבר מתחילת החנטה בתדירות כפעם ל-2-3 שבועות בטלסטאר.

מחלות

קימחון

המחלה נגרמת על ידי הפטרייה מהמין *Podosphaera xanthii*. זאת פטרייה אקסופרזיטית, התפטיר מתפתח על פני רקמות הצמח (אפידרמיס) וההזנה מתבצעת באמצעות מצצות של הפטרייה החודרות לרקמה החייה באזורים מוגבלים. החומרים הסיסטמיים הניתנים בקרקע נקלטים על ידי השורשים, נעים עם זרם הקסילם לעלים, אך כמעט לא מגיעים לתאי האפידרמיס. **לכן ההדברה על ידי התכשירים הסיסטמיים**

הנקלטים מהקרקע לא יעילה. בעקבות כך להדברת המחלה מומלץ לבצע טיפולים אך ורק בריסוס!

הדברה: כדאי להתחיל את הריסוסים מאמצע - סוף ינואר ובתדירות של פעם ב 10-14 ימים. בסוף חודש אפריל בעקבות עלית הטמפרטורות (מעל $25^{\circ}C$) ניתן להפסיק טיפולים נגד המחלה.

תכשירי הדברה: אופיר/עומר/אורון, אינדר, אקוגן סיסטאן/ראלי EW 20, באיפידן/שביט, דומארק, דומרק קומבי, וקטרה, טליוס, מור, נמרוד, נץ, נתיבו 75, סטרובי, סיגנום/בליס, פולאר, פופאי/פרליון, קוליס, קומודור, רוביגן, קרטן סטאר, תכשירי גופרית. שמנים: EOS, קייצי JMS, נימגארד.

מחלת התמוטטות של המלון

מחלה נגרמת על ידי פטריית קרקע *Monosporascus cannonballus*. הפטרייה תוקפת את שורשי הצמח וגורמת לנבילת הצמחים העמוסים בפרי.

מניעה: הגמעות במספר תכשירים החל משבועיים - שלושה שבועות משתילה, טיפול עוקב 5-6 שבועות לאחר מכן. **תכשירים להגמעה:** עמיסטאר/עמיעוז/מרדור/זאוס, קומודור, סיגנום, ספורטק. (אזהרה: לא להגמיע ספורטק לשתילים צעירים מחשש לרעילותו לצמחים).

מחלות אוהדות לחות

הנזק ממחלות לחות בערבה מוגבל בדרך כלל לתקופת החורף במנהרות.

שמירה על משטר אוורור נכון ומניעת מים חופשיים על הצמחים והפוליאתילן יעזרו במניעה והדברה.

כשותית

הפטרייה מתפתחת היטב בלחות גבוהה, מים חופשיים וטמפרטורות מתונות. גורמת נזק בעלים בלבד, אך יכולה לגרום לייבוש הצמחים בזמן קצר מאוד.

הדברה: בהופעת המחלה כדאי לבצע טיפולים בתכשירים סיסטמיים לחילופין עם תכשירי מנצידן כל 5-7 ימים (בתוספת אוורור) עד להדברת המחלה. תכשירי הדברה: אלייט, אינפיניטו, אקרובט, דיינון/דו-תן-פרופלנט/תמנון, דרגופיקס, טרימנגול/מנבגן-ונדק/מנקס, מנקור, מלודי דואו, תכשירי מנקוזב (מנצידן ודומיו), מילור, סנדומיל, סיגנום (ידביר גם קשיונה הגדולה, בוטריטיס), ספינקס סופרה, פולירם, צימוקלין, קאבריו, קנון/פוספירון, קומודור, קונסנטו, קוסמוס, רידומיל גולד, רבוס 250.

המחלות: קשיונה הגדולה, דידימלה ומירוטציום הן מחלות אוהדות לחות התוקפות בעיקר בתקופת החורף במנהרות עבירות את צוואר השורש, גבעולים, פירות ועלים וגורמות לנבילה.

קשיונה הגדולה: ריסוס בויסטיין/דלסן.

דידימלה ומירוטציום ריסוס בבוטיסין/דלסן + מנצידן (ודומיו) או מריחת גבעולים.

חלפת הדלועיים נדירה בערבה. עשויה להופיע בתנאי לחות גבוהה.

בוטריטיס מופיע לעיתים בלחות גבוהה מאוד וטמפרטורות מתונות.

מחלות הנגרמות על ידי חיידקים:

נדירות בערבה. המחלות מתפתחות בתנאי לחות גבוהה ומים חופשיים.

הדברה: ריסוס בתכשירי נחושת.

רשימה של תכשירי הדברה מורשים לשוק מקומי ניתן למצוא באתר אינטרנט של משרד החקלאות,

השירותים להגנת הצומח: <http://www.hadbara.moag.gov.il/hadbara>.

בברכה

סבטלנה דוברינין

מדריכת הגנת הצומח

" כל האמור אצל רינו הלצר שרה מקצוועית האבז ואל מקבל השצרה אנפואס מנהל צהירות "

בקרי באגרי שהיא:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

סבטלנה דוברינין : טל' 050-6241632
חוות גילת 85820 . טל' 08-9920982 – פקס 08-9920970